

GAZETA TRANSILVANIEI

Inseratele se primesc la administrație. Prețul după tarif și învoială. Manuscrisele nu se înapoiază.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

Proprietar: Tip. A. Mureşianu; Branice & Comp.
Redactor responsabil: Ioan Făgărăşan.

Redacția și administrația:
Strada Prundului Nr. 15.

Pe cale spre pacea dintre popoare în Ungaria.

Ziarul local „Kronstädter Zeitung” în Nr. 43 din 22 curent publică un articol, pe care ne simțim datori a-l reproduce, pentru că ne interesează și pe noi mai de aproape.

În „Norddeutschen Monatsheften” publică *Lutz Korodi* un articol, care cu unele prescurtări cuprinde următoarele:

O solie de Crăciun alui *Mackensen* către popoarele Ungariei și-a făcut în Decembrie anul trecut tura prin presa țării Coroanei sfântului Ștefan. Acest avertisment potrivit timpului are următorul cuprins:

„Diferitele naționalități ale poporației din Ungaria sudică au dovedit în credința lor strămoșească prin fiii lor din război voința unanimă și pecetluită cu sângele lor, de a ajuta patria comună să iasă biruitoare.

Măcar de ar amuți la cei rămași acasă ori ce egoism de naționalitate și împerechiere de partid, toate interesele separatiste și dorințele personale în fața voinței comune, pentru că în devotamentul către patrie să nu se lase întrecuți de unirea, ce există între bărbații, cari stau sub arme. *Un popor unit în fapte este invincibil*.”

De ce însemnătate a fost unirea strânsă a puterilor tuturor popoarelor din Ungaria pentru apărarea în afară, a putut-o observa generalul german din cea mai nemijlocită experiență. Dușmanii au contat la prăbușirea imperiului, pentru că mai înainte, în timp de pace, au văzut, câte puteri eminente sunt legate aici prin discordiile interne. Cearta casnică n'au înțeles-o, au explicat-o astfel, ca și cum majoritatea populației ar fi deja cu totul înstreținată de statul însuși și că timpul ar fi sosit deja pentru îmbucătățirea temeliiilor slăbite de stat. Pe această presupunere s'a întemeiat mai ales înaintarea Rusiei spre vest și toate calculele aliaților ei. În anul 1849

făcuse Rusia experiența, că Maghiarii sub conducerea lui Ludovic Kossuth s'au răscolit contra casei de Habsburg și că dinastia și-a putut asigura domnia în țară numai cu ajutorul rusesc. Astfel sperau acum în Petersburg cu drept cuvânt, seduși și de agitațiunile kossuthiste contra Triplei alianțe, să-și poată valida cu succes amestecul, de astă dată nedorit, și într'altă direcțiune. S'a trecut însă cu vederea, că maghiarimea într'aceea a fost satisfăcută în pretențiunile ei naționale și că tendințele kossuthistilor, întrucât sunt îndreptate contra Austriei, sunt numai o manevră tactică, care s'a validat de sigur destul de des în practică, dar care nu trebuie luată atât de tragic, precum s'ar părea celui puțin inițiat în secretele de teatru ale parlamentarismului maghiar. Doară și în Viena, unde s'a adunat oarecare experiență pe acest teren, tactica aceasta a condus peste o jumătate de secol totdeauna la fiintă.

Speculațiunea cu nemulțumirile din Ungaria făcută de către dușmanii noștri a fost prin urmare greșită. Maghiarii au știut să prețuiască pe deplin favorurile dobândite dela 1848/49 încoace prin situațiunile deosebit de priincioase pentru dânșii și n'aveau să schimbe avântul lor politic fără păreche cu o libertate din grația Rusiei. Ceeace privește însă popoarele nemaghiare, nemulțumirea lor, care din timp în timp a eșit mult la iveală, nici când n'a fost îndreptată încontra existenței Monarhiei. *Chiar și Românii din Transilvania și Ungaria, cari prin războiul cu regatul vecin România au fost puși înaintea conflictului celui mai greu de conștiință națională, ce se poate inchipui, au dat statului, la care aparțin, ceea ce este al statului și nu și-au trădat credința de cetățeni ai acestui stat.*

Ungaria n'a trecut dela războaiele cu Turcii încoace printr'o

criză mai grea ca în aceste luni din urmă. S'a recunoscut natural și din partea maghiară, că Ungaria a fost scăpată prin repeziunea și furia modului de a purta războiul al Germanilor. Nu se poate prevedea, ce s'ar fi întâmplat, dacă ajutorul german n'ar fi sosit la vreme! Conducerea armatelor austro-ungare va îngriji de sigur mai bine în viitor de apărarea corăspunzătoare a granițelor de ost și sudost și să construiască drumurile de comunicațiune astfel, ca să se poată face un transport mai repede de trupe — desavantajele căilor ferate cu linie simplă le-a simțit poporațiunea internă prin paguba proprie și soldații încă știu să povestiască multe despre ele, lipsind căile ferate pe distanțe de sute de kilometri — dar mai înainte de toate trebuie să se lege mai strâns și legătura internă, care pentru soldații de pe câmpul de luptă s'a arătat încă destul de puternică, dintre cetățenii statului în pacea viitoare. Nu este permis nici măcar să se poată sugera la dușmani bănuiala, că ar fi de ajuns o lovitură din afară, pentru că să se poată produce o destrămare a diferitelor părți constitutive. Părțile constitutive diverse ale acestei familii de popoare trebuie să concreească în intern, acesta este înțelesul vorbelor lui Mackensen despre eliminarea tuturor intereselor particulare și dorințelor personale în fața voinței unitare, care se pune în serviciul patriei. Este, fără îndoială greu să faci să amuțiască orice „egoism de naționalitate” în amestecul pestriț de popoare din Ungaria, dar în teorie ehestiunea este rezolvată deja de multă vreme de către legislațiunea ungară.

Legea ungară „despre egala îndreptățire a naționalităților din anul 1868” da maghiarimei destul teren să se manifesteze politicește ca națiune conducătoare, dar în acelaș timp pe de altă parte acordă și nemaghiarilor, majorității populației statului, posibilitatea de a se desvolta liber pe teren cultural și pe lângă aceasta de a conlucra la problemele curate de stat în măsura puterilor lor ca cetățeni cu drepturi depline. *Toate neînțelegerile dintre popoarele Ungariei*

sunt înlăturate în momentul, când această lege fundamentală de stat va fi pusă în aplicare în toate amănuntele ei. Momentul ar fi tocmai acuma potrivit, ca să se transpoarte în fapte frumoase asigurările date de ministrul-președinte al Ungariei la începutul războiului. *Contele Tisza a promis atunci din întâmplare tocmai unui Român în pozițiune conducătoare, metropolitului Ioan Meșianu din Sibiu, că are să urmeze un timp fericit de înțelegere reciprocă și mai târziu a repetat, că egala îndreptățire cetățenească are să devină realitate. Acum, când România e zdrobită, Ungaria se poate încumeta să execute acest program al bărbatului ei de stat conducător, fără a i se putea atribui concesiune de slăbiciune. Și schimbarea domnitorului s'a întâmplat fără orice sguduire. Noul domnitor a dat dreptul neștirbit statului ungar prin îndeplinirea cu grabire a încoronării sale de rege al Ungariei. În acelaș timp prin dispozițiunile sale de guvernare de altă natură a dat dovadă de o măsură de hotărîre atât de mare, încât dela dânsul se poate aștepta cu drept cuvânt și dezvoltarea internă a statului ungar, cum era plănuită în anul 1868, cu deplină încredere. Numai „egoismul de naționalitate” ar putea împede acum să li se dea popoarelor Ungariei ceea ce soldații lor din război pot pretinde cu deplină îndreptățire ca eluat în urma faptelor lor unite pe câmpurile de luptă.*

În vorbirea de anul nou către conducătorii de partide contele Tisza a enunțat pe față, că o întărire internă a Austriei zace și în interesul Ungariei. Monarhiei i se fac însă servicii numai dacă și cealaltă jumătate a Monarhiei se întărește intern și spre acest scop are lipsă de conlucrare armonică și de dezvoltarea tuturor puterilor popoarelor ei. Legea de naționalități impune datoria statului ungar să dea ocaziune cetățenilor tuturor neamurilor, unde trăiesc în mase mai mari la un loc, să-și instruiască copiii lor în limba maternă până la începerea studiilor în școlile mai înalte. Cel puțin două milioane de Ger-

mani în Ungaria încă nu posedă astăzi această posibilitate. Dacă luăm în serios promisiunile contelei Tisza, — și n'avem nici un motiv să le considerăm de niște enunțări de perplexitate, — atunci de sigur în timpul cel mai scurt se va aduce o îmbunătățire în această privință. Și reprezentarea popoarelor singuratic pe terenul legislațiunei va trebui să se reguleze altfel, dacă e vorba să se ducă la îndeplinire dorința contelei Tisza după o înțelegere reciprocă. De prezent din 413 mandate de deputați 387 sunt în mâni maghiare. Azi maghiarimea a scăpat de grija, că i s'ar mai putea lua din mână conducerea statului. Chiar și prin război pozițiunea ei în Monarchie s'a întărit într'un mod nevisat; prin urmare ea poate da cu inima liniștită conțățenilor ei de altă limbă partea aceea de muncă politică, care li s'a acordat din principiu prin legislațiunea ungară. Mai ales dacă statul ungar după război va primi vreo mărime în oarecare direcțiune, îi va fi cu deosebire germanismul din Ungaria un sprijin foarte binevenit, ca să nu zicem chiar indispensabil. Și din acest punct de vedere poate pași chiar și Germanul din Imperiu foarte preocupat pentru luarea în considerare cu preferință a Germanilor din Ungaria; prin aceasta își exercită el numai sentimentul său sincer și frățesc de aliat. Semn foarte îmbucurător este, că și politicianii conducători din Imperiul german, cari față de maghiarime au arătat totdeauna cea mai largă bunăvoință, cutează a afirma acest lucru. Cuvintele lui Raumann ar trebui să afle cea mai largă răspândire și aprobare: „Este de sine înțeles, că nouă ne zăclăim în linia cea mai dintăiu conaționali noștri germani din Austria și Ungaria și că pe Germanii din Alpi, din Austria de jos și de sus, din Boemia și Silezia și de pe unde locuiesc răspândiți în Cisleithania, până la Marea Adriatică și până în coloniile germane și Galizia, îi numim ca ai noștri și-i recunoaștem de ai noștri, totasemenea pe Germanii din Ungaria, din Transilvania și din Banat, dela Pécs etc. precum și res-

IUBIRE ADEVĂRATĂ.

De George Gârnețiu.

Era o noapte senină de toamnă. Cerul plin de stele strălucitoare, iar luna nouă aurie de-abea acum se ivi de după munți. Fruzele pomilor se mișcau de adierea vântului cald, prevestitor de timpuri frumoase, iar niște văjeieturi se auziau din când în când printre ramurile pomilor, produse de niște pasări speriate de vre-un sgomot suspect.

Sub nucul uriaș din grădina se aud soapte încete de dragoste. În liniștea aceasta de toamnă, două suflete tinere se întâlniră, ca să-și verse iubirea unui celuilalt neturburată de nimeni.

De mult nu se mai văzură. De când fusese Ionuț înrolat în armată și dus pe câmpul de luptă, sârmana Lenuța i-a dus dorul. Nu ia mai auzit cântecul duios din fluerul de soc, cu care fluier a robit-o de-a întregul. Ore întregi stătea pe pridvorul casei, ascultând sunetele duioase aduse de adierea vântului de departe din fluierul lui Ionuț, care știind, că este ascultat de o inimă iubită, trăgea cu atâta jale, încât și pasările cerului se opreau să asculte tânguirea lui de dragoste, ce era sădită în inima lui.

Nimeni însă nu bănuiau nimic. Nici chiar tatăl Lenuței, care de altfel

era un om aspru și bănuitor nu-și dădea seama, de ce fata sa pălește de câte-ori i-se uita în ochii săi albaștrii ca cerul senin. Iar Lenuța se păzica ca să-i destăinuiească dragostea cu Ionuț, căci știa ea bine, că nici odată nu se vor învoi părinții ei, ca să-l ia pe Ionuț de bărbat, căci ce-ar fi zis ei când le-ar spune, că numai pe Ionuț îl vrea! De sigur i-ar fi răs în față, ba ce-i mai mult nici nu i-ar mai fi dat voie să pășească din casă și să se mai întâlnească cu Ionuț al ei, în taină, lângă oile sale, eântându-i cântece de dragoste din fluierul drag. Ea o fată din o casă de frunte din sat și el un biet păstor de oi.

Nimeni nu-i conturba din soaptele lor de dragoste de sub nucul din grădina, care își revărsa umbrele sale uriașe asupra lor, încât nici ochiul cel mai ager nu i-ar fi putut observa.

— Mă mai iubesti? — întrebă cu patimă tânărul și frumosul fecior.

— Te mai îndoiești? îi răspunse cu dragoste Lenuța aruncându-se la pieptul său sărutându-l mereu.

— Oh! de-ai ști cât am suferit de când ai plecat la război? N-am avut o clipă liniște gândindu-mă mereu la viața ta, dela care atârnă fericirea inimei mele.

— Și eu m'am gândit la tine — răspunse tânărul păstor — chiar prin ploaia de gloanțe gândul meu era mereu

la tine și de câte-ori nu mi-am luat adio dela viață, crezând că numai un glonte de mă va ajunge și vom fi despărțiți pe veci unul de altul. Dar Dumnezeu m-a ferit și prin scumpa-și imagine a chipului tău am putut învinge pe dușman, care era întotdeauna în număr mai mare ca noi.

— Și crezi, că eu mai puteam trăi fără tine — răspunse cu jale Lenuța, pe când două lacrimi curate ca măr-găritarele ieșiau din ochii săi curați — albaștrii ca cerul senin.

— Și mă vei iubi întotdeauna așa — întrebă încă odată Ionuț.

— Până când inima în mine va bate, întotdeauna. Dumnezeu îmi va fi martor — răspunse Lenuța cu sinceritate, pe când ochii săi plini încă de lacrimi se îndreptară spre răsărit ca un fel de jurământ.

Deodată un foșnet se auzi printre frunzele nucului și un cântec de cucu-vaie răsună în liniștea nopții.

— Asta-i semn rău — ziseră de odată amândoi tinerii, alipindu-se cu frică unul de altul și tăcuți se uitau îngrijorați ochi în ochi.

Nici unul nu mai cuteza să vorbească, crezând că cu vorbele lor vor face mai rău, ci numai mintea lor începu să lucreze, gândindu-se, că din partea cui să vină vre-o nenorocire asupra lor?

— Ah! numai prostii să crezi în

astfel de semne — zise deodată Ionuț cam cu îndoială către Lenuța, care tremura din tot corpul.

Ea nu răspunse ci se alipi mai tare și mai drăgostos de el, finându-l cu amândouă mâinile de după grumazi, crezând, că vine cineva și îl va răpi de lângă dânsa.

— Când trebui să pleci înapoi pe front? — întrebă cu frică Lenuța.

— Măne! — răspunse scurt flăcăul.

— Așa curând — replică Lenuța plângând. Abia ai venit și vrei să pleci...

— Datoria mă chiamă — o întreprive Ionuț cu fruntea ridicată. — Cu voia lui Dumnezeu o să mă reintorc cât de curând...

O fășie de lumină se ivi la răsărit. Zorile dimineții începu să se arate și o ceată de vrăbii se certau în limba lor în ogradă, iar cloșca cu puii începu să-și caute cîrripind hrana.

— Trebuie să plec — zise fata, care se desmetecă cea dintăiu. — Dacă ar știți tata... Dar nu putu să isprăvească fraza, pentru că Ionuț cu o sărutare îi astupă gura.

După o despărțire duioasă Ionuț sări gardul grădinii, iar Lenuța se îndreptă posomorâtă spre casă.

— Bine că nu s-au deșteptat încă nimeni — zise fata intrând în casă.

Dar abia pași pragul casii, când o voce groasă auzi:

— Cine-i acolo? întrebă tatăl Lenuței auzind scârțâitul ușei dela tinda casei.

Sârmanei fete îi îngheță sângele în vine de frică și un leșin o apucă, căzând jos.

Tatăl său auzind sgomotul căderii zise către nevastă-sa:

— Mergi fă, de vezi cine-i afară.

— Cine să fie! O fi vre-o pisică sau căne — zise femeia somnoroasă sculându-se a lene din pat.

Își luă pe ea ce putu în pripă și era să iasă pe ușă afară. Ușă însă abia se deschise de corpul Lenuței, care zăcea fără simțire pe pragul ușei.

Abia își aruncă ochii asupra corpului și un țipăt răsună în tăcerea dimineții. Bădă George din pat auzind țipătul scos de femeia sa se sculă și așa cum era ieși să vadă ce este?

Lângă corpul Lenuței cu fața albă ca zăpada sta înghenunchiată sârmana mamă plângându-și copilul care părea mort. Cu grije o duseră în camera ei punând-o în pat.

După multe oboseli putură readuce la viață pe Lenuța, care părea atât de istovită, încât nu putu părăsi patul. Lângă căpătâul ei veghia cu dragoste de mamă, mamă-sa care văzând că deschide ochii o întrebă repede:

— Îți este mai bine!

turile din Zips, și unde mai locuiesc ei cu toții — ei toți sunt frații noștri germani și că în noua ordine de lucruri ne vom aduce aminte de dânsii cu mai mare credință și mai bine, decât am făcut-o până azi.

În „Uniunea soților de arme din Imperiul german” au căzut aceste cuvinte, adevărat tocmai la locul cuvenit. Ele trebuie răspândite pe toate căile în țările germane și chiar și Maghiarilor le va asculta fără prejudeții, căci nimeni n'a făcut Maghiarismului în Imperiul german un serviciu mai mare ca tocmai Friedrich Raumann. Căci doar tocmai dânsul a fost acela, care s-a întreprins mai mult pentru înființarea unei catedre de limbă și istorie maghiară la universitatea din Berlin. Catedra este deja ocupată și încă tocmai prin bărbatul, care a fost ales pentru aceasta de către partea maghiară. Declarațiunea lui Raumann în „Uniunea soților de arme” este deci la tot cazul cea mai elocventă invitare la contraserviciul ungare. Numai „egoismul național” pronunțat s'ar putea opune la aceasta. Școala germană în Ungaria ar fi cea mai demnă pregătire pentru pacea dintre popoare în pragul Orientului și în același timp răspunsul cel mai nimerit la ajutorul german și frățietatea de arme dintre pasul Uzsok și Marea neagră!

Din Parlamentul ungar.

Budapesta 28 Februarie. În dietă s'a continuat dezbaterile asupra raportului excepțional. Deputatul Dr. Siegescu dă expresiune convingerii, că activitatea politică a Românilor din Ungaria va trebui să rămână exclusiv în cadrul partidelor existente maghiare. (Aprobări). Români din Ungaria au dovedit ținută patriotică. Elementele, cari n'au fost numai dușmanii patriei, ci și ai poporului lor propriu, au fost măturate de războiu și duse acolo, unde li se cuvine, în România perfidă. (Aprobări). Dacă o parte din inteligența română din Brașov a fraternizat cu Români cu ocaziunea invaziunilor și au părăsit Ungaria cu Români, când aceștia au fost alungați, oratorul este cel dintâiu, care stigmatizează această procedură ca cea mai rușinoasă trădare de patrie, care merită pedeapsa de moarte. Dar nu este exclus, ca mulți dintre Români să fi fost țărâți cu puterea. Din niște cazuri singuratică nu e permis să se tragă concluziune asupra la trei milioane de Români patrioți, cari și-au împlinit preste tot datorialor. — După Dr. Siegescu contele Tisza s'a ocupat mai de aproape cu expunerile antevorbitorului și a declarat, că după a sa credință, poate să exprime bucuria generală a întregii diete pentru declarați-

nile patriotice ale antevorbitorului. Dânsul nădăjduiește, că Români din Ungaria vor căuta fără gânduri ascunse în cadrul dispozițiilor legale credincioși ideei de stat ungar calea spre desvoltarea mai departe. Ce privește partea a doua a vorbirii lui Siegescu, el nu-i poate da dreptate nici dânsului nici deputatului Schmidt, deoarece momentul de față nu este nici decum potrivit să cerțăm, care dintre naționalitățile din Ungaria și-a dovedit mai mult credința față de statul ungar. Și aceasta nu e permis să se facă nici din acel motiv, că dânsul are cunoștință pozitivă de faptul, că pe timpul invaziunii române nu numai trupe recrutate din Ungaria, ci de pildă și trupe aparținătoare districtului corpului al șapteaue au înaintat la comandanții lor rugarea să fie trimiși la locurile primejdite din Ardeal, ca să se lupte în contra invaziunii dușmanilor Români și să-și apere căminul. Ministrul președinte a mai reflectat apoi la unele observații ale diferiților vorbitori din cursul dezbaterii.

Discursul cancelarului imperiului german.

Pe timp ce luptătorii noștri stau în tranșeele lor sub focul tobosar al artileriei și submarinele noastre încurcșează marea desprețuind moartea, pe timp ce noi cei de acasă nu avem de lucru alt ceva decât la procurarea de tunuri și muniții, a produce mijloace de trai și a le împărți în mod echitabil, în mijlocul acestei lupte încordată până la extrem pentru viața și viitorul imperiului nostru, există numai o singură cerință a zilei, care stăpânește toate chestiunile politice, atât interne cât și externe: de a lupta și a învinge. (Aclamații).

Discutarea țintei de războiu.

Acceptarea noilor credite de războiu decisă de Reichstag săptămâna trecută cu o majoritate covârșitoare, a anunțat întregii lumi deciziunea noastră nerevocabilă, de a lupta până ce dușmanii vor fi gata de a încheia pacea. (Strigăte de bravo.) Asupra păcei cum să se înfățișeze s'a scris mult în presă și s'a vorbit la întruniri, după pernișul dat de a se discuța ținta de războiu. Deasemenea s'a vorbit cu deamănuntul acu de curând și în casa deputaților prusiaacă dacă și ce fel de câștig teritorial și ce fel de alte garanțe trebuie să ne aducă pacea.

Chiar cât de decizătoare sunt aceste chestiuni pentru viitorul nostru, din care cauză cu drept cuvânt agită spiritele noastre așa de adânc, totuși cred că este prea timpuriu pentru mine de a lua parte la astfel de dezbateri (Foarte just)

Ar fi infructuos de a face din locul meu promisiuni anticipative sau de a formula condițiuni detaliate. Definiții puterii dușmane au practicat aceasta în mod destul de abundent, și au făcut reciproc asigurări destrăbălate dar au obținut prin aceasta numai de a se încurca pe ei și pe popoarele lor și mai tare în războiu Exemplul lor nu mă seduce. (Voci: Foarte bine.)

Ce am putut spune asupra tendinței și țintei condițiilor noastre am

spus în repetate rânduri: a termina războiul printr-o pace durabilă, care ne acordă desăgubiri pentru toate suferințele din trecut și care asigura unei Germanii tari existența și viitorul. (Aclamații vii.) Aceasta este ținta noastră, nici mai mult nici mai puțin.

Timpul nou cu un popor reînprospătat.

Vreau să mă restrâng și în privința marelor probleme ale politicii interne la câteva observații generale. Păreriile asupra turnurei condițiilor noastre de natură politică internă sunt tot atât de fluctuante ca acelea asupra țintei de războiu. Orientare nouă? Nu este cuvânt frumos? Întrebunțez pentru prima dată și destăptă așa de ușor o idee greșită. Parcă ar sta la discreția noastră dacă am vrea sau nu a ne orienta din nou! Nu domni mei, timpul cel nou cu un popor reînprospătat este de față! (Voci: Foarte just) La format războiul cel cumplit. (Voci: Foarte bine) O generație care a fost sguđuită prin evenimentele atât de prodigioase până în fibra cea mai profundă a simțământului ei, un popor, despre care a putut spune un poet în haina culoarei de câmp un cuvânt atât de mișcător, că fiul său cel mai sărac a fost și cel mai fidel (Voci: bravo) o națiune, care a aflat-o zilnic în mii de feluri, că numai puterea comună a putut rezista și învinge pericolul de afară — domni mei — acestea sunt foarte vii, cari nu se lasă a fi constrânse de de nici un program de partid din dreapta sau din stânga, sau de a fi aruncate din calea lor. (Foarte just) Pretutindenea unde vor fi de regulat din nou drepturile politice, nu este vorba, de a răspândi poporul pentru aceea ce a făcut, (Foarte just) această idee mi s'a părut în totdeauna ca degradantă (aclamații vii), ci numai pentru găsirea expresiei juste politice și publice pentru aceea ce este acest popor. (Voci: Foarte adevărat) (Va urma)

Știri diverse.

Convocarea parlamentului austriac. Viena 26 Feb. În cercurile politice vieneze se afirmă că la 8 Mai, parlamentul austriac va ține prima lui ședință, după trei ani de vacanță.

Regina României victima unui grav accident de automobil. Budapesta 27 Feb. După zările rusești, regina României, pe când pornea cu automobilul spre un spital militar din Iași, a suferit un grav accident. Automobilul a trecut printr-o stradă foarte frecventată, și o fată s'a oprit deodată în fața automobilului. Șoferul a voit să ocolească copila și cărmind automobilul, s'a ciocnit cu o trăsură. Atât regina cât și șoferul au fost grav răniți de stăramăturile de sticlă. Se afirmă că regina are și răni interne.

Moartea unui profesor ungar. Budapesta 27 Feb. Consilierul Emil Thewrewk de Ponor, un învâțat de mare renume, profesor în pensiune, de filologie clasică dela Universitatea din Budapesta, a murit în etate de 79 ani. El a crescut o generație întreagă de filologi clasici. La 1899—900 a fost și rectorul Universității. A scris vre-o 50 de lucrări originale ocupându-se de literatura română și greacă. Cartea lui „A helyes magyarság elvei” (Principiile vorbirii corecte ungurește), a fost premiata de Academia ungară. A tradus desăvârșit în ungurește operele clasice ale lui Homer, Virgil, Tacit, etc.

Testamentul generos al unui director de cale ferată mort. Budapesta 27 Feb. Directorul general al liniilor ungare ale garei de sud, cavalerul Max

de Bram, care a murit acum de curând, a lăsat prin testament averea lui de aproape un milion în folosul funcționarilor și lucrătorilor dela căile ferate de sud. Dobânzile acestei fundațiuni vor trebui să fie împărțite în fiecare an, în ziua morții directorului între funcționarii austriaci și ungari dela aceste căi ferate, mai ales acei cari sunt avizați la ajutoare, precum și la văduvele și orfanii funcționarilor de cale ferată.

Noul ministru de heavezi, feldmareșalul Alex. Szurmay a apărut Luni pentru prima oară la clubul partidului național al muncii unde i s'a făcut o primire foarte călduroasă.

În chestia acordului economic între Austria și Ungaria. S'a făcut un progres însemnat în stadiul tratativelor, care permite acum să se înceapă tratative comerciale și cu Germania. Se poate spune acum că acordul economic între Austria și Ungaria, în partea lui principală e perfect. Tratativele economice cari durează de un an de zile au dus la o înțelegere între ambele state ale Monarhiei în punctele cele mai principale.

După „Neue Freie Presse” acordul comercial între Austria și Ungaria, s'a încheiat pe o durată de 20 ani, ca munca economică să se poată desfășura fără turburări.

Un rol important în aceste tratative a jucat tariful vamal pentru cereale și vite. În ce privește chestia cvotei, adică partea ce o plătește fiecare stat al monarhiei pentru cheltuielile comune, se știe că până acum Austria plătea 63.6 procente, iar Ungaria 36.4 procente. Raportul acesta va rămâne încă neschimbat, și numai mai târziu se va produce o schimbare.

Furtul dela poșta din Berezszász. La 10 Februarie, hoți necunoscuți au furat dela oficiul poștal 300 000 coroane, în 300 bancnote a 1000 coroane. Direcțiunea generală a Poștei oferă un premiu de 10.000 coroane aceluia care va ajuta la prinderea hoților și la găsirea banilor.

Conferința între miniștri ungari și austriaci. Prim ministrul ungar contele Tisza a plecat Sâmbătă seara la Viena, unde a început conferințe comune între miniștrii austrieci și ungari în chestiuni de ordin economic. Din partea guvernului ungar, vor mai lua parte la aceste conferințe și miniștrii Teleszky, Harkanyi și Gluilianyi, cari deasemenea au plecat la Viena.

Pagurile societății petrolifere „Steaua Română”. La Bursa din Berlin, acțiunile Soc. Petrolifere „Steaua Română”, au suferit o nouă scădere de oare-ce în urma pagubelor cauzate de război, numita societate va fi în imposibilitate de a plăti vre-un dividend.

Profesorul Moldovan s'a murit. Din Cluj sosește o desmințire a știrii date de zările din Capitală despre moartea profesorului de limba și literatura română, Gr. Moldovanu. Nu dânsul, ci un preot român cu același nume a încetat din viață. Profesorul universitar Moldovanu e însă perfect sănătos.

Conferința Inzeceitei la Petersburg. Budapesta 28 Feb. — După o telegramă din Petersburg, conferința Entantei ce s'a ținut acolo a căutat să stabilească o concurență între toate armatele Entantei. O atenție deosebită s'a dat chestiei munițiilor și a mijloacelor de a continua războiul. Conferința a fost întreruptă, fiindcă delegații Entantei vizitează acum Moscova, Kiev și alte orașe rusești și fabricale de acolo cari lucrează pentru armată.

Apoi vor fi reluate conferințele la Petersburg.

Pericolul foametei în Rusia. Budapesta 28 Feb. — Ziarul „Utro Ros-

sij” constată că pericolul foametei există în Rusia, fiindcă domnește o lipsă mare de organizare a căilor de comunicație, ceea ce are de urmare ca cantități uriașe de grâne sunt mobilizate în câteva locuri. Așa în guvernământul Tombov sunt 9 milioane țepuzi cereale, în gov. Samara 18 milioane, cari nu pot fi transportate în largul imperiului din cauza lipsei de vagoane.

Conferințele politice, din Roma. Budapesta 28 Feb. La Roma a sosit 18 bărbați politici francezi, sub conducerea radicalului Franklin Bouillon. Intre ei se află Pichon, Steeg, Cochon (ministru), generalul Pedoye și președintele aviației franceze d'Auvigny. Cu alți 20 bărbați politici italieni, ca Tiffoni, Marconi, din Skala și Forre, au început conferințe de desbateri sub președenția fostului prim ministru Luzzati. Oratorii au dat expresiune dorinței de a se întemeia o legătură traică politică și economică între Franța și Italia. S'a discutat apoi chestia transportului pe mare, a cursului banilor italieni, care în Franța a scăzut cu 27 procent, iar în Anglia cu 40 procente din valoarea normală, și amenință să mai scadă în urma opririi importului în Anglia. Parlamentarii francezi au fost primiți apoi în audiență de regina, de prim ministrul Boselli. La Capitoliu, vor preda cu solemnitate pietre istorice din Catedrala dela Reims și dela forturile din Verdun.

Congresul socialist dela Roma contra războiului. Budapesta 28 Feb. La congresul socialist italian dela Roma s'a aprobat cu 23.841 contra 6291 voturi politica urmată de partidul socialist în Cameră și prin ziarul „Avanti”, care politică este contra războiului și pentru grăbirea încheierii păcii.

O nouă ofensivă franceză. Budapesta 27 Feb. Atașajii militari străini și corespondenții ziarelor neutrale, aflați la Paris, au plecat pe frontul apusean ceea ce dovedește că suntem în ajunul unor mari evenimente pe acest front.

Catastrofa dela Rennes. Budapesta 27 Feb. Dela granița elvețiană vine știrea că la 2 Febr. s'a produs o catastrofă teribilă în întinsele depozite de munițiuni din Rennes. Au fost distruse 80 000 tone de munițiuni. Sub dărâmtării s'au aflat 200 morți și peste 700 răniți.

Ostacii Austro Ungari din România internați în Basarabia. Zürich 27 Feb. Ziarul elvețian „Bund” publică un comunicat oficial al guvernului român prin care se spune că bărbați valizi în etate de 17 până 50 de ani cari se găseau la București au fost transportați în Basarabia și instalați în lagărele rusești unde se află și prizonierii militari ai A-Ungariei.

Noul guvernator al Galiției. Se anunță apropiata retragere a guvernatorului Galiției, generalul Diller și înlocuirea lui cu mareșalul conte Huyn.

Acuza de uzură contra unei bănci din Viena. Din Viena se anunță că procuratura de acolo a dat în judecată pe funcționarii șefi ai băncii „Depositentbank” pentru speculă făcută cu alimente Banca aceasta a organizat de curând o secție pentru diferite articole de trai. A îngrămădit în depozitele ei mari cantități, vânzându-le apoi cu prețuri colosal de urcate.

O nouă urcare a prefului tutunului va avea loc la 1 Martie. Se va avea în vedere în prima linie calitățile mai scumpe ale tutunului și țigărilor. Urcarea prefului va fi de 30—40 procente.

— Da! mamă! Dar... Vru să întreb de Ionuț, însă aducându-și aminte, că nimeni nu trebuie să știe își opri cuvântul pe buze.

— De Ionuț vrei să întreb? — o întrebă mama, uitându-se la ea cu niște căutături piezișe.

— De unde ști mamă — răspuse cu frică Lenuța, văzând că mamă-sa știa de dragostea ei cu Ionuț.

— Eu să nu știu? Dar de câte-ori nu te-am văzut plecând spre marginea satului și intrând în casa aceea, și tu care, cu ferestrelor joase, și în acea casă ședea mama lui Ionuț, pe care o întrebai de feciorul ei din războiu, necutezând să-ți scrie aci direct, și tot tâlătău te-ar rupe'n bucăți dacă ar ști una ca asta....

— Așa dar tata nu știe — o întrepruse Lenuța plângând de bucurie.

Mama îi povesti cum aflate de dragostea ei cu Ionuț și cum să teme și acum că va fi descoperită de tatăl ei, care ca om aspru și neînduplecat, nu se va învoi nici în ruptul capului la o asemenea căsătorie. Totodată îi promise, că din gura ei nici odată nu va auzi tălătău ei și dacă vre-odată va fi trebuință va pune o vorbă bună pentru ei.

Lenuța plină de bucurie sărută mâna mamei sale, spunându-i că nici odată nu va ieși din cuvânt și tot va lăsa în voia întâmplărei.

Deodată niște sunete armonioase se auzi venind din depărtare. Era o doină de jale, o doină de adio și de despărțire a două inimi, cari se despărțeau de tăcut și atât de trist pentru câțva timp sau poate pentru totdeauna....

Ochii Lenuței se umplură de lacrimi. La auzul acestei doine și îngheunând înaintea iconei maicei Domnului depuse o rugăciune pentru iubitul său.

— Adu-I Doamne cu bine — fură cele din urmă cuvinte ale Lenuței, în rugăciunea ei către Maica Precurată.

Spre marginea satului se îndreptă ca o umbră Lenuța, cu inima zdrobită mergând spre casa cea cu ferestrelor joase, să afle veste despre Ionuț.

Cu sfială intră în casă, unde la vatră găsi o bătrână gârbovită suflând în foc.

Cu pași șovăitori se apropie de ea întrebându-o cu glas încet:

— N'ai mai primit nici o veste dela Ionuț?

— Nu maică! răspuse bătrâna întorcând numai capul. — Știe Dumnezeu ce-o fi cu el de nu-mi mai scrie. Se vede, că ne-au uitat cu totul, ori are prea multe de împlinit pe câmpul de bătaie.

Cu aceste cuvinte bătrâna tăcu, înfundându-și mâinile între mâni plângând încet, iar Lenuța zdrobită, galbenă ca ceara ieși șovăind din casa, unde s'a născut iubitul ei și în care de când a plecat Ionuț la bătaie a venit de o duzină de ori înzadar să afle despre soarta lui. De nenumărate ori a mai călcat pragul acelei case, dar tot în zadar.

Abia ținându-se pe picioare se apropie de casa, în care nu-și putea afla fericirea vieții. În pragul casei o întâmpină mamă-sa, care văzând fața palidă a fetei o întrebă repede:

— Ei ce veste?

— Nici bună nici rea, mamă! răspuse plângând biata fată, aruncându-se la pieptul mamei sale.

— De ce plânge fata? — întrebă deodată badea George, care tocmai atunci intră înaintea unui car încărcat cu lemne aduse din pădure, ducând de coarne boii dela căruță.

— E puțin cam bolnavă — miști mama.

Dar nu miști. Lenuța avea o boală care nu se tămăduiește cu nici un leac din lume. Din zi în zi se făcea tot mai palidă, mai slabă, încât prânții ei crezură, că ar fi mai bine să-i cumpere coșciugul, căci vedeau bine că nu o va mai duce mult. În zadar chemară doctorii renumiți dela oraș, căci nici unul nu-i putură afla boala.

Nu mai biata mamă, care veghia ziua și noaptea la căpătâiul ei știa ce boală avea, dar și dacă știa ce boală, tot nu-i putea ajuta nimica.

Într-o Duminecă clopotele sunau duios, chemând credincioșii la rugăciune. Era tocmai un an dela plecarea lui Ionuț la războiu.

— Mamă — zise Lenuța — vreau să merg și eu azi la biserică, — Cum să mergi la biserică căci nici nu poți sta pe picioare — zise cu bunăvoință mama ei, văzând dorul Lenuței de a merge la biserică.

— Până la biserică o să pot merge — răspuse un hotărâre.

Se îmbrăcă cu hainele cele mai bune ce le avea, pentru că voia să fie frumoasă, ca nici odată.

Când ajunseră la biserică slujba începuse. Toți credincioșii se aflau înghenunchi ascultând sfânta evanghelie. Lenuța se puse și dânsa, rugându-se pentru viața iubitelui său, despre care nu știa nimic.

Slujba era pe sfârșit și mama Lenuței o sili să plece, dar ea nu se mișcă zicând:

— Să ascultăm până la sfârșit slujba sfântă, mamă!

În biserică ca nici odată, era o mulțime de credincioși. Toate privirile se îndreptară spre fața palidă a Lenuței, care sta neliniștită în o strană cu

găadurile departe spre câmpurile de groază și durere ale războiului.

Ca încheiere popa ținu o cuvântare în care arătă grozăviile războiului, pentru cari fiecare credincios este dator a se ruga, pentru ca Dumnezeu să se milostivească și să încete atâta vărsare de sânge.

În cuvinte pline de entuziasm aduce la cunoștință poporului, că Ionuț al leii Marii, a murit ca un erou pe câmpul de luptă, și roagă pe toți credincioși să se roage pentru sufletul său.

Un țipăt și un corp căzând se auzi. Toate privirile se îndreptară spre strana unde șezuse Lenuța, care acum fără simțire zăcea pe pardoseala bisericii.

Toți crezură că-i vre-un leșin trecător, dar dusă fiind acasă ea nu se mai deșteptă, iar popa în biserică sfârși sfânta slujbă:

— Iar pentru odihna sufletului răposatului robului tău, Ionuț, odihnește-I Doamne întru împărăția Ta cea cerească....

Încă nu știa, că și pentru al doilea suflet trebuie să se roage. Nici după moartea ei nimeni nu aflară dragostea ei cu Ionuț al leii Marii, dela casa cu ferestrelor joase.

Războiul submarinelor înăsprit.

Perderile Hotel Comerciale olandeze.

Budapesta 27 Feb. In Olanda a provocat mare iritație știrea că 6 vapoare olandeze cari au părăsit Vineri Anglia au fost scufundate la insulele Scilly. Aceste vapoare sunt „England” 3770 tone, „Goasterland” 3900 tone, „Zaandy” 4189 tone, „Noord” de 7166 tone, „Bondoeng” de 5851 tone și „Iacatra” de 5373 tone. Aceste vapoare erau în serviciul guvernului olandez și erau pe drum din America sau spre America.

Din partea germană se anunță oficial, că ori cât sunt de regretat aceste scufundări ale vapoarelor olandeze, dar răspunderea cade asupra proprietarilor olandezi ai acestor vapoare, cari au primit încunoștințarea din partea guvernului german, că un drum sigur, fără pericol, rămâne pentru aceste vapoare la 17 Februarie când au fost avizate toate submarinele că vor trece aceste vapoare olandeze. Dar vapoarele acestea au pornit la 22 Februarie, din porturile engleze, când nu mai domnea aceeași siguranță căci nu toate submarinele germane au putut fi avizate, în această zi ca să fie cu cruțare.

Infrângerea președintelui Wilson în senatul american.

Budapesta 27 Feb. Din Washington vine știrea, că Comisia Senatului american pentru politica externă a respins propunerea lui Wilson de a se încredința lui puteri dictatoriale asupra flotei și armatei față de evenimentele extraordinare. Președintele Wilson a convocat Senatul la o ședință extra-ordinară pentru 5 Martie. Republicanii din Senat au hotărât să nu dea puteri depline lui Wilson, ci cer ca dânsul înainte de a face un pas serios să întrebe Congresul american. Se așteaptă o nouă solie a lui Wilson către puterile neutrale și beligerante.

Membrul republican în congresul american, Bennett într-un discurs ținut s'a ridicat contra unei alăturări a Statelor-Unite de Ententa în război.

Tratative Americano-Japoneze.

Budapesta 27 Feb. Un ziar rus anunță că acum urmează tratative între Tokio și Washington. Înainte ca Statele Unite să întreprindă un pas serios contra Germaniei voințe să-și aibe spatele asigurate contra Japoniei, și de aceea cerează să încheie un acord prietenos cu Japonia.

Constrângerea Angliei prin războiul submarin.

Budapesta 27 Feb. Noui discursuri au ținut miniștrii englezi despre măsurile ce vrea să le ia Anglia contra pericolului ce-o amenință de submarinele germane.

Prim ministrul Lloyd George în Camera engleză a spus că succesul Ententei atârna de felul cum se va rezolvi greutatea transportului cu vapoare. Înainte de război au intrat în porturile engleze vapoare de 50 milioane de tone — acum cifra aceasta s'a redus la 30 de milioane. Guvernul speră că va găsi mijloace ca să învingă pericolul submarinelor. Dar nu trebuie să ne legăm prea mult în speranțe. O parte bună din tonajul vapoarelor noastre s'a scufundat, și o de așteptat noui scufundări, până ce vom birui primejdia. Vom reduce de aceea importul de lemne, hârtie, ceai, ape minerale, fructe, ca astfel mai puțin vapoare să trebuie să plece. Vom cruța așa 900.000 tone. Vom înceta și cu importul de multe articole industriale. Vom reduce fabricarea berei, și prin asta vom avea libere vapoare de 600.000 tone pe an. Vom reduce importul de vinuri cu 75 procente, vom opri importul de rom, — numai mijloace de trai vom importa în aceeași măsură ca și înainte.

Ministrul englez Runciman a vorbit în senzul că guvernul va proceda la o împărțire rațională a mijloacelor de trai. Dar agricultorii trebuie să producă acum mai mult, cel puțin cu 5 milioane cvarteri grâu.

Scufundarea unui vapor cu călători plecat din Newyork.

Budapesta 28 Feb. Agenția engleză Reuter anunță oficial, că vaporul de pasageri „Laconia” al societății Cunard Line, de 18.099 tone, sosind din Newyork a fost torpilit, fără să primească un avertisment. Un vapor cu 270 de supraviețuitori e așteptat să sosească în port.

Scene furtivoase în Senatul american.

Budapesta 28 Feb. Din Washington se anunță că în ședința de ieri a Senatului s'au produs scene furtivoase. Republicanii făcuseră propunerea, ca în mod demonstrativ America să trimească vapoare în zona închisă de submarinele germane, pentru a se vedea dacă aceste vapoare vor fi torpilate de submarinele germane. Contrarii acestei propuneri au protestat în modul cel mai violent.

Turbarările din Newyork.

Budapesta 28 Feb. — În cartierul milionarilor din Newyork au avut loc demonstrații de mil de bărbați și femei flămânzi. Hotelul Astoria a fost atacat și asaltat de demonstranți. S'au făcut numeroase arestări.

America s'a deșteptat prea târziu.

Budapesta 28 Feb. — Partizanii păcii în Statele Unite cred că nu se va produce un război între Germania și Statele-Unite, căci războiul mondial se va termina înainte ca Statele Unite să-și poată organiza o armată în vederea războiului.

Presa americană în solda Angliei.

Budapesta 28 Feb. — Deputatul american Moore a declarat că 25 ziare americane sunt sprijinite de guvernul englez, cerând o anchetă din partea guvernului, care a fost refuzată. Moore și-a exprimat intenția a repeta zilnic propunerea sa, atât timp până ce guvernul va ceda.

Anglia amenințată de foamete.

Budapesta 28 Feb. Ziarele norvegiene află din Londra, că restrîngerile drastice ale importului englez, anunțate de Lloyd George au găsit cu totul nepregătit poporul englez. Provițiile de cari mai dispune Anglia în alimente sunt cu totul nelămurite.

Efectele războiului submarin în Franța.

Budapesta 28 Feb. — În Franța se simte lipsa tot mai mare de alimente, și zi de zi scad transporturile de mijloace de trai ce sosesc în porturile franceze. „Le Matin” constată că în piețele franceze au sosit la 23 Febr. 9760 kgr. față de 11.126 kgr. la 22 Febr. și față de 20.515 kgr. alimente ce au sosit săptămîna trecută. Situația devine dar zilnic tot mai îngrijitoare.

Presa franceză a fost foarte surprinsă de tonul serios al discursului lui Lloyd George. Nici odată încă, un bărbat de stat al Ententei n'a pronunțat cuvinte atât de neliniștitoare ca Lloyd George, care recunoaște gravitatea situației provocată de submarine. Restrîngerile cerute de Lloyd George poporului englez nu le-a suportat până acumă încă nici un stat al Ententei.

„Le Temps” scrie: Germania și-a pus nădejdea mântuirii sale în submarine. Un succes ar însemna o grea lovitură pentru Germania. De aceea Lloyd George și cu dânsul toate cuvintele Ententei sunt învoite să sufere ori ce restrîngere, așteptând în liniște desfășurarea evenimentelor.

„Petit Parisien” spune că trebuie recunoscută mărimea jertfei poporului englez.

„Liberté” spune că comerțul francez e greu lovit prin micșorarea importului englez.

Vapoare scufundate.

Berlin 2 Martie. Un submarin înapoiat a scufundat vapoare cu un tonajiu total de 65.000 de tone. (Din lipsă de spațiu vom publica numele vapoarelor în numărul viitor. (Redacția).

Ajurarile Agenției „Ștefani”.

Budapesta 27 feb. Agenția italiană „Ștefani” răspunde prin presa ententei știri fanteziste despre succesele trupelor italiene la acțiunile întreprinse de trupele austro-ungare în regiunea Görz. Oficial se constată că toate micile atacuri ce le-am întreprins conform planului contra pozițiilor italiene, ne-au reușit, pricinind mari pierderi italienilor și am adus din liniile lor 9 ofițeri, 1482 prizonieri și o mare pradă de 11 mitraliere, 2 asvârtoare de mine, și bun material de război.

Pocălnia lui Salandra.

— „Avanti” anunță că prim ministru italian Salandra, a declarat amicilor lui, că nu ar fi provocat războiul, dacă ar fi știut că acesta va dura atât de mult și va cere atâtea jertfe italiie.

Războiul mondial.

Situația.

Rușii, Francezii și Englezii, precum Italiei și Români au început din nou a se mișca, întrebunțând artieria la unele puncte într'un mod foarte violent. Mai de pe toate fronturile, cu mici excepții, dușmanii au încercat asalturi, cari la Mestecănești au fost repetate de Ruși de 5 ori spre a se prăbuși în focul artileriei noastre cu pierderi foarte mari. Pe nici o parte dușmanii n'au profitat de pe urma asalturilor lor, deoarece pretutindenea au fost respinse.

Pe linia Ancre Germanii au eliberat de bunăvoie în conformitate cu planul Statului Major German o parte din pozițiile lor, lăsând avangarde, cari până în prezent stăpănesc încă terenurile în fața liniilor noi, cauzând Francezilor pierderi destul de simțitoare. Mai în toate luptele s'au făcut din partea noastră prizonieri.

Comunicatul oficial al marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 1 Martie n. Frontul răsăritean: Grupa de armată a Comandantului Mackensen: Spre apus dela gura Buzăului și spre nord dela Făurei dealungul liniei ferate, încercările de înaintare ale dușmanului au eșuat.

Linia de luptă a Arhiducelui Iosif: În valea Susiței am respins pri luptă de baionetă atacul armatei românești; pe care-l porniseră după o pregătire de foc de artilerie mai aspru ca de obicei. Spre nord-est dela Dorna-Vatra, am dat năvală pe un detașament rusec și l-am împrăștiat. Un nou atac încercat asupra liniei noastre dela Mestecănești a rămas absolut fără nici un rezultat.

Linia de luptă a grupei principelui bavarez Leopold: În diferite locuri foc mai viu și operații ceva mai intenzive artileristice.

Frontul Italian: Pe singuraticile sectoare ale liniei de luptă din apropierea Mării, apoi la Plöcken și localitatea Tonale, în strămtorile de aici operația de artilerie a fost mai vie. Spre nord-vest dela Tolmein în apropiere de Gabrije grupele regimentului de infanterie Nr. 80 au pătruns în tranșeele dușmane de unde s'au reîntors cu 14 prizonieri. Detașamente de pază de ale trupelor de atac din regimentul Nr. 3 Ces. și reg. de Landweri prin tunele săpate pe sub zăpadă în regiunea Monte Zebio au pătruns în tranșeele Italianilor pe cari le-au zdrobit cu totul iar dușmanului i-au cauzat pierderi mari în oameni.

Frontul sud-estic: Nu au fost operații mai însemnate și demne de amintit.

Comunicatul oficial al marelui Cartier German.

Berlin 1 Martie n. Frontul apusean: Liniile cele mai înaintate cari erau pe ambele părți ale lui Ancre, cu mai multe zile înainte, din motive deosebite de favorabile și fără a fi observați de dușman de bună voie și după un plan care ne-a și succes le-am golit — Ariergarda noastră a reținut pe dușmanul, care cu nesigurantă și pe pipăite plin de ură voia să înainteze Detașamentele noastre din ariergardă conform ordinului pe care l-au executat precis de și în măsură numerică erau foarte mici față de dușmanul mare la număr, i-au cauzat dușmanului pierderi grozave. Până acum au făcut prizonieri 11 ofițeri și 574 de oameni de trupă, capturând 4 mitraliere și încă și până azi stăpănesc regiunea de dinaintea tranșeele noastre. — După un foc tare de artilerie ieri ne-au atacat Englezii în regiunea dela Letransloy și Saillyn. Atacul dat la Letransloy a eșuat în fața baricadelor noastre iar cel dela Saillyn, pe care l'au repetat și noaptea a eșuat în contraatac ce l'am făcut noi și în asaltul nostru succes — Pe dușmanul ce se strecurase în unele puncte chiar în pozițiile noastre l'am alungat luându-i 20 de oameni prizonieri. — Îndouă locuri străme încă au cercat Englezii câte un atac. Pe țărmul dinspre apus al lui Marea Francezii de asemenea au pregătit un atac. Focul nostru distrugător însă ce am îndreptat contra lor, le-a tăiat și împiedecut executarea atacului.

Frontul răsăritean. Linia de luptă a armatei principelui bavarez Leopold: Nimic esențial.

Linia de luptă a armatei Arhiducelui Iosif: Din cauza zăpezii mari ce a căzut în Carpații păduroși numai spre sud dela Bistrița pe înălțimile din această regiune au fost un pic mai vii operațiile artileriei. — Spre nord dela drumul din Valea Putnei des de dimineață Rușii au încercat din nou dar fără rezultat atacuri contra pozițiilor ce le-am fost luat de la ei mai înainte.

Le Slănic și în Valea Oituzului încercările mai mici de înaintare, precum și atacurile mai puternice date la Susița și Valea Putna le-am respins. Grupa armată Mackensen: Am alungat detașamente rusești ce pribegiau pe lângă Făurei spre nord dela Focșani și pe la Corbu și pe lângă Siret. Frontul macedonean: N'au fost evenimente mai deosebite. Spre est dela Paralovo la cotitura Cernei, la respingerea atacurilor italienești am prins 5 ofițeri și 31 de soldați de rând.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier Austro-Ungar.

Budapesta 2 Martie n. Frontul răsăritean: Grupa armată Mackensen: Nici o noutate.

Linia de luptă a arhiducelui Iosif: Pe sectorul Mestecăneștilor Rușii și-au început ieri după prânz din nou presiunile și atacurile cu putere mare spre a-și recupa pozițiile pierdute acum câteva zile. — De cinci ori au asaltat linia noastră, și tot de atâtea ori i-am respins cauzându-le pierderi grozave. — Artileria noastră cu ocazia aceasta și-a câștigat mari merite. În regiunea dela Carlibaba companii de ale dușmanului au încercat a înainta căutând pe undeva a ne rupe linia, dar toate au fost zadarnice.

Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Dealungul liniei Narajovka trupele noastre au făcut 170 de oameni de trupă și 1 ofițer rus prizonieri, au mai luat dela dușman 3 mitraliere și 3 aruncătoare de bombe.

Spre est dela Zlocov și în regiunea Stochod artileria și-a reînceput activitatea.

Frontul răsăritean: Situația neschimbată.

Frontul sud-estic: Trupele noastre de pe toată regiunea situată spre sud-est dela Tomorița au măturat pe dușman.

Comunicatul oficial al Marelui Cartier german.

Berlin 2 Martie n. — Frontul apusean: Toate încercările dușmanului de a înainta și spiona pe noi, i-au rămas fără nici un rezultat. — În contra tranșeele noastre situate spre est dela Souchez precum și contra celor de la sud de aci, după ce și-au pregătit terenul prin un foc greu de artilerie au încercat să ne rupă linia și să înainteze. — I-am respins însă, și în lupta ce am avut piept la piept ne-au rămas în mâinile noastre 20 de prizonieri și o mitralieră. — În regiunea Ancre au fost repetate și dese ciocniri înaintea liniilor noastre. — Și aci ca și lângă Sailly după curățirea cuburilor englezești am făcut 30 prizonieri și am luat 3 mitraliere. — Spre sud dela Noyvroun trupele noastre de asalt au adus din linia a doua a dușmanului mai mulți prizonieri.

Frontul răsăritean. Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: Spre apus dela Riga între Miadzio și lacul Naroc dealungul Szczeri, precum și pe cursul superior al Dnystrului, operațiile de luptă au fost violente. — Încercările de atac ale trupelor noastre dela țărmul estic al lui Narajovka au fost încononate de succes. — În tranșeele rusești am aruncat în aer locuri minate am prins 1 ofițer și 170 de oameni de trupă, am mai luat 3 mitraliere, și trei aruncătoare de bombe.

Linia de luptă a Arhiducelui Iosif: Rușii prin atacul lor repetit de 5 ori una după alta, în care au avut pierderi foarte mari, au urmărit a-și recupa înălțimea situată spre nord dela drumul din Valea Putnei. — Toate aceste atacuri ale Rușilor s'au prăbușit în fața pozițiilor noastre.

La Grupa armată Mackensen și pe Frontul Macedonian situația-i neschimbată.

Ultima oră.

Feldmaresăul generalul, baron Conrad v. Hötendorff decorat cu marea cruce a ordinului Maria-Theresia.

Generalul Arz v. Straussenburg a fost numit șeful Statului Major.

Viena, 2 Martie. Majestatea Sa a adresat baronului Conrad v. Hötendorff un rescript regal, prin care enumără serviciile sale extraordinare, descărcându-l totdeodată de sarcina postului său ca șef al Statului Major, spre a aduce forța sa spirituală la alt loc important la iveală și prin care îi conferă marea cruce a ordinului militar Maria-Theresia, drept semn vizibil al încrederei și în recunoștința mulțumitoare a meritelor sale neperitoare.

Prin înalt prea înalt rescript generalul de infanterie Arz v. Straussenburg este numit șef al Statului Major a întregii forțe armate.

Știrile zilei.

Serbarea Arany János la școlile noastre din Brașov. Suntem încunoștințați, că Duminecă în 19 Februarie (4 Martie) 1917 la 10 ore dim. se va ține în Sala festivă a școlilor centrale din Brașov serbarea în amintirea marelui poet Arany János. Discursul ocazional îl va ține profesorul Dr. Ioan Baciu dela școala comercială superioară.

La masa studenților români „V. Onițiu” a contribuit: „Zărandeana”, institut de credit și economii din Boicza (Boița) ajutor anual 20 K. — Primească generoșii donatori sincere mulțumite.

Direcțiunea școlilor medii gr. or. române din Brassó (Brașov).

Publicare. La primăria comunei Reșinăr (Szeben m.) află momentană aplicare o forță de lucru pe lângă o remunerațiune lunară de 120 cor. eventual după aplicabilitate și alte venit. Reșinăr, 1917 feb. 27.

Ioan Jurciou
notarul comunei.

Tariful Băilor Eforiei. Scumpetia cea mare și lipsa de lemne de foc a silit administrațiunea Băilor să fixeze următorul tarif nou:

Prețul băilor de abur.
O baie de abur înainte de masă va costa K. 3'—
O baie de abur după masă va costa K. 2'—
O baie de abur Vineri după masă pentru militari și civili . . . K. 1'20

Prețul băilor de puțină:
O baie de puțină clasa I-a pentru civili K. 3'—
O baie de puțină clasa II-a pentru civili K. 2'—
O baie de puțină clasa I-a pentru militari K. 2'50
O baie de puțină clasa II-a pentru militari K. 1'80

Băile sunt deschise deocamdată:
Marția a. m. pentru bărbați
Marția d. m. „ „ „ „
Vineria a. m. „ „ „ „
Vineria d. m. „ „ „ „
Sâmbăta a. m. „ „ „ „
Dumineca a. m. „ „ „ „
Sâmbăta d. m. pentru dame.
Rufele și săpunul sunt cuprinse în prețuri. Valabile de azi.

Administrațiunea Băilor Eforiei.

Preedarea biletelor pentru zahar. Toți comercianții și prăvăliștii mici au să predea biletele pentru zahar aranjate, în 6 și 7 Martie a. c la oficiu orașenesc de făină în Casa magistratului II. Etajul II ușa 5, de unde vor primi o assignație pentru zahar de vânzare.

Magistratul orașenesc.

A Brassó kir. törvényték.

P 165/1917 szám.

Idéző hirdetés. A brassói kir. törvényték közhírre teszi, hogy Alsó-árpási fogyasztási és értékesítő szövetkezet felperes-nek Özv. Vánu Miklósné és Dragomir Trandafir alperesek ellen 2647 K 25 f. s járulékal iránt indított perében a per felvételére hatátnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1917 évi április hó 26 napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében Falkenheim tér 1 házszám I emelet 49 ajtószám alatt jelenjenek meg, egy-szersmind pedig az alperes részére, aki ismeretlen helyen tartózkodó Dragomir Trandafir alperes részére ügygondnokul Dr. Vajna Gábor ügyvédet (lakik Brassó) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket hogy a fent megjelölt hatátnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkezésetben az ügygondnok fog ismeretlen helyen tartózkodó Dragomir Trandafir alpereshelyzeti eljárni.

Brassó 1917 évi február hó 6 napján.

Elekes Andor sk.
t. elnök.

A kiadmány hitelűl

Paal János
seg. hiv. tist.

Anunțuri

primește Administrațiunea
Gazetei Transilvaniei
cu prețurile cele mai
MODERATE

Cetiți și răspândiți

„Gazeta Transilvaniei”

Contribuțiuni la cunoașterea României.

De contele **Francoise Carol Marenzi-Urmare.**

Poate că în timpuri preslavice să fi existat unele legături între popoarele balcanice, în parte latinizate și între teritoriile locuite astăzi de români, un fapt care ar putea să arunce o nouă lumină asupra problemei etnice a românilor. Suntem siliți în urmărire să abandonăm teoria „continuității”; teoria „migrațiunii”, în mare parte verosimilă, este acomodată, în temeiul eventualei descoperiri de raporturi cu popoare balcanice mult puțin latinizate, pentru o aprofundare.

E fapt, că românii și-au făcut apariția în munții balcanici și Transilvania, mai ales ca păstori. Până și întregul apropiat am văzut turme de oi de ale românilor ardeleni, coborându-se la pășune până la marea Egeică. Istro-românii și românii de pe insula Cvarnero încep să dispară abia în veacul din urmă.

În tot cazul caracterul etnologic fundamental al românilor e cel al unui popor balcanic și toate rezultatele cercetării ne îndrumă spre partea apuseană a Balcanului (Albania, Macedonia și Bulgaria de vest), dovedind afinități cu Italia romană și post-romană.

În limba românească se încruciează latina vulgară cu mai multe idioame streine. Mulțimea de cuvinte împrumutate din limba sanscrită dovedesc formațiuni primitive de cuvinte, cari pot să fie pelagice, ilirice, și în parte truce-dacice.

Influența culturii slave de mai târziu se resimte, nu numai în limba românească, ci mai ales faptul că limba liturgică, în bisericile românești, până în sfârșitul veacului trecut a fost cea slavă.

Latinismul străformat în daco-romanism, nu conglăsuiește cu istoria culturală a românilor. Aceștia au primit influința francezilor asemenea rușilor, polonilor, și orenților. Stratului subire latin sunt suprapuse straturi puternice balcanice. Dacă sângele latin ar fi în prevalență, România ar trebui să-și afirme afinitatea cu Italia și cultura ei în mod mai deslușit și s'ar fi arătat mai înclinată spre calolicism. În România abia dacă se află simpatii pentru Italia postromană. Aflăm în dezvoltarea României șase veacuri de influință slavă, 3 veacuri de influință turco-elină și începând cu veacul al XVIII-lea influința franceză, adusă din Grecia de fanarioți. Influința aceasta e însă și în România mehanică și nu organica. Nu-i permis să uităm nici influința polonă în Moldova.

Limba română, care la început avea numai a cincea parte din capitalul lexical, împrumutat din limba latină, a primit ulterior un colorit artificial francez. Astăzi stăpânește în România franjuzismul: cu două generații în urmă în societatea boierească, se vorbea numai grecește. Leagănul culturii românești se află în Ungaria. Aici au apărut în prima jumătate a veacului XVI-lea întâile cărți românești, George Răkoczi a înlocuit liturgia slavă cu cea românească și românii transilvăneni au folosit mai întâi literile latine. În veacul al XVIII-lea existau în Transilvania 300 de școli în România nici una

Academia română a fost înființată de transilvăneni. Ungaria a stăruit în toată vremea să netezească pentru naționalității drumul unei asimilații pretinse. Chiar și în afacerile religioase a dovedit, în deosebi în Transilvania, toleranță. Sub raportul acesta România e mult înapoi. Da, ea a fost ferită de războaie religioase, faptul acesta însă nu se poate atribui toleranței, ci lipsei divergențelor de credință. În general în România n'a sptăpănit nici când o religiozitate profundă. Locuitorii ei n'au simțit trebuința metafizică. Viața religioasă, mai mult o viață religioasă exterioară, a stat în slujba politice. Despre sfinți românești abia se știe ceva. Dela anul 1864 România are o biserică autocefală. E curios, că tocmai maghiarii, cari din partea românilor sunt considerați de antagoniștii lor au stat, în ce privește religionea, limba și cultura, sub adăvrata influință latină, și noi românii cu spoiala lor, latină. Popoarele latine sunt de felul lor iubitoare de libertate. Maghiarii sunt în cel mai înalt înțeles al cuvântului iubitori de libertate, deoarece cinstesc și apără chiar și libertatea străină. Românii influințați de viața spirituală și morală bizantină, vor cunoaște adevărata iubire de libertate, care nu e numai de natură egoistă, ci și altruistă, abia în urma trecerii dela mentalitatea bizantină la mentalitatea care stăpânește țările centrale al Europei. Experiem la românii monarhiei noastre, ce roduri bune au fost în stare să producă pătrunderea spiritului occidental la neamul acesta primitiv și accesibil pentru cultură. Rassa română, din punct de vedere etnopolitic, în parte covârșitoare, este balcanică, și ea numai sprijinită de ne-

murile de cultură din vecini, va putea evalua în mod binefăcător. Balcanul este fructificat în special de Europa centrală și invers. Din punct de vedere geopolitic, peninsula balcanică și țara românească întreagă, formează continuarea Europei centrale. România e nevoită astăzi, când stăpânește geopolitica cu toți factorii ei economici și militari, să facă trecerea dela etnopolitică la geopolitică. Românii sunt orientali, cari trebuie cuceriți pentru Europa centrală. Procesul acesta e în desfășurare în războiul mondial. Imprejurarea, că România s'a alăturat la dușmanii noștri, să atribute faptului, că ea în privința mentalității și culturii a rămas bizantină, ori mai bine zis moscovită, deoarece Moscova e moștenitoarea Bizanțului. În ultima analiză stăpîrea spiritului bizantin-moscovit, care se resimte în măsură destul de mare în România, este o necesitate. România trebuie să vadă clar că unde aparține, și în viitor să părăsească ținuta nehotărâtă, observată în trecut, înțelegând greș libertatea ei, ținuta dubioasă, care a înrăurit în mod atât de păgubitor caracterul poporului.

Atunci judecata regelui Mateiaș Corvinul va fi lipsită de temei. România va dobândi adevărata sa libertate; libertatea, care zace în lege, în porunca firei și în porunca geografiei.

Poporul român e stăpân fără îndoială asupra unei destinsse inteligențe naturale; referitor la cultura poporului însă e nevoie să se muncească încă mult. În anul 1913 s'au numărat în România 82% de analfabeți.

Din cele 10 000 000 ale tuturor românilor 7 000 000 revin regatului român, ceea ce înseamnă o populațiune relativ foarte rară.

România ocupă una dintre cele mai însemnate poziții în Europa gurile Dunării și defileul strategic între Carpați și Dunăre. Din punctul de vedere al politicii comerciale și în urmărire al politicii militare, România firește trebuie să graveze spre Europa centrală. Peninsulei balcanice aparține ea doar numai în baza prăvuitorilor sale tabele genealogice; și dacă cu ocaziunea războiului ultim balcanic și-a regăsit peste noapte sufletul său balcanic, împrejurarea aceasta nu înseamnă, decât ori înstăpânirea sentimentului deșteptat asupra minții, ori ingerința influințelor streine. Dorul de sud s'a ivit fără nici o legătură cu viața politică anterioară, și astfel nu se poate contesta ingerința influințelor streine. Dorul de sud s'a deșteptat în Rusia! Neffind apărută în fața Rusiei, România a purtat un comerț foarte nefsemnat. Rusia stăruie să deie viață comerțului acestuia năzuind în aceeași măsură să pună stăpânire și pe comerțul sârbesc, prin mijlocirea Dunării, și să fortifice Reni în paguba Galaților. România are în istorie rolul unei țări potrivite pentru treceri. Slavii dela nord treceau deja cu o mie de ani înainte, în interprimderile lor, peste ea spre balcani. Mai ales Dobrogea era folosită pentru operațiuni militare. Din partea Turcilor România a avut relativ puțin să sufere; drumurile lor li duceau spre apus, spre inima monarhiei noastre. Dunărea și Carpații au contribuit în mare măsură la apărarea țării. Malul mării românești e de cea mai mare importanță pentru comerțul extern al României; interesul fireesc fi dictează să cultive relații bune cu stăpânitorii Dardanelor.

FONDATA ÎN 1888.

TIPOGRAFIA

FONDATA ÎN 1888.

A. Mureșianu Branisce & Co.

Brașov, Strada Prundului Nr. 15.

Acest stabiliment este provăzut cu cele mai nouă mijloace tehnice și asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, în casele proprii, este pus în pozițiune de a putea executa orice comandă cu promptitudine și acurateță precum.

Cărți de știință,
Literatură și didactice.

STATUTE.

Foi periodice.

IMPRIMATE ARTISTICE.

Registre și imprimate

pentru toate speciile de serviciiuri.

Tarife comerciale,
industriale de hoteluri și restaurante.

COMPTURI,

ADRESE, CIRCULARE,

SCRISORI, COVERTE,

PREȚURI CURENTE, ȘI

DIVERSE ANUNȚURI.

Programe elegante

Bilete de vizită

diferite formate.

Bilete de logodnă și nuntă

Bilete de înmormântări

Comenzile eventuale se primesc în biroul tipografiei, Brașov, Strada Prundului Nr. 15

Comenzile din afară rugăm a se adresa tipografiei.

„A. MUREȘIANU”: BRANISCE & COMP, BRAȘOV.